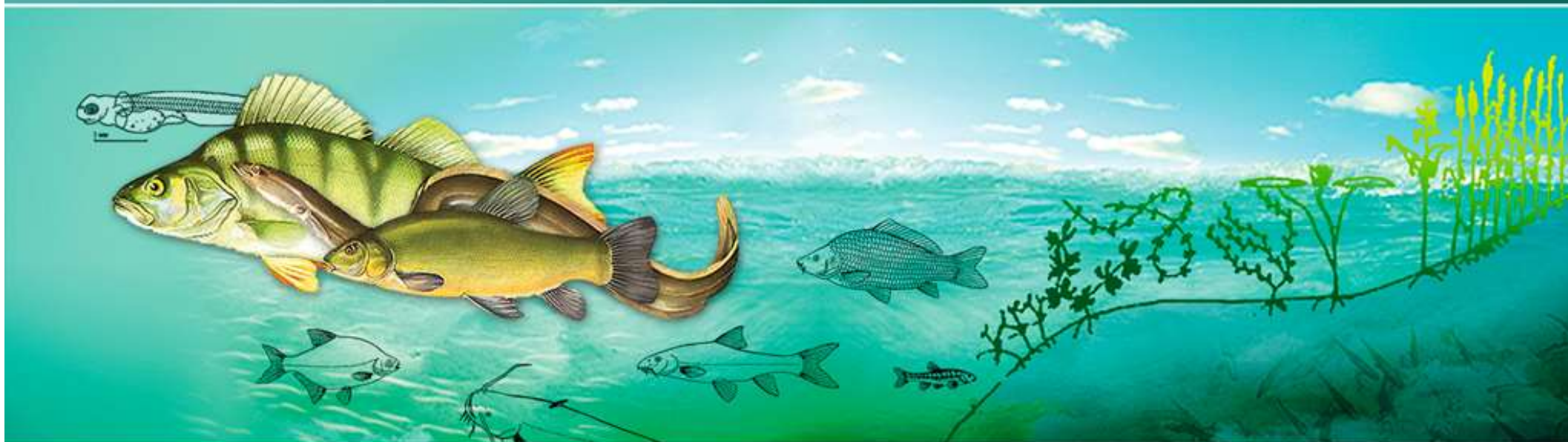

Dotační politika a projektový management

Principy intervention

Ing. Petra Plachtová
Projektová manažerka FROV JU
Zátiší 728/II, 389 25 Vodňany
Tel: 602 390 634
email: plachtova@frov.jcu.cz

Obecné zásady

- Článek 158 Amsterodamské smlouvy stanoví, že se Společenství za účelem posilování hospodářské a sociální soudržnosti zaměří na snižování rozdílů mezi úrovní rozvoje regionů a na snížení zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů nebo ostrovů, včetně venkovských oblastí.
- Článek 159 pak stanoví, že tuto činnost mají intervenovat strukturální fondy, Evropská investiční banka a jiné disponibilní finanční nástroje, při **jasně definovaných zásad a principů**

Obecné zásady

vychází z následujících zásad (principů):

- Doplněkovost, provázanost, koordinace a soulad;
- Partnerství;
- Adicionalita;
- Programování, rovnost žen a mužů a zákaz diskriminace;
- Územní úroveň provádění;
- Udržitelný rozvoj.

Doplňkovost, provázanost, koordinace a soulad

- Zásada doplňkovosti vyjadřuje vztah mezi vnitrostátními opatřeními a opatřeními na úrovni EU z hlediska obsahového zaměření (aby opatření nebyly pouze v zájmu státu, ale odpovídaly záměrům celé EU).
- Zásada provázanosti znamená, že činnosti jednotlivých států jsou provázány s činností, politikou a prioritami EU a vzájemně se doplňují (Národní strategický referenční rámec, OP).
- Zásada koordinace vyplývá z existence více finančních zdrojů, ze kterých je poskytována podpora. Záměrem je koordinovat finanční prostředky aby nedocházelo k duplicitám.

Partnerství

- V rámci principů intervence se pojmem „partnerství“ rozumí spolupráce mezi Evropskou komisí a každým členským státem.
- Partnerství se uplatňuje především ve vztahu k operačním programům. Zahrnuje jejich přípravu, provádění, monitorování a hodnocení.

Adicionalita

- Finanční zdroje, které Společenství poskytuje, nepředstavuje 100% financování akcí ve členských státech, ale je pouze doplňkovým zdrojem národních a privátních zdrojů. Nicméně se jedná o významnou část, většinou více jak polovina úhrady nákladů.

Programování

- Programováním se rozumí proces organizování, rozhodování a financování za účelem dosáhnout stanovených cílů.

Rovnost žen a mužů a zákaz diskriminace

- Členské státy musí přijmout opatření, aby v rámci poskytování intervencí z fondů nebyla potlačována rovnost žen, mužů a aby nedocházelo k diskriminaci na základě rasy, etnického původu, náboženského vyznání, světového názoru, věku, zdravotního postižení nebo sexuální orientace.

Územní úroveň provádění

- Jedním ze znaků politiky soudržnosti je její schopnost přizpůsobit se konkrétním potřebám a rysům určitých zeměpisných problémů a příležitostí.
- Snahou je zabránit prohlubování specifických obtíží jednotlivých regionů (městských či venkovských oblastí, přeshraničních regionů, apod.)
- Cílem je řešit demografické a environmentální otázky, které jsou zejména v některých regionech naléhavé.

Udržitelný rozvoj

- Jak stanoví čl. 6 Smlouvy: „ Cíle fondů jsou sledovány v rámci zásad udržitelného rozvoje a prosazování cílů Společenství chránit životní prostředí a zlepšovat jeho kvalitu.

Podmínky využití prostředků ze Strukturálních fondů

- Příspěvek z fondů na operační programy musí být v souladu s Dohodou o partnerství a musí odpovídat finančnímu plánu příslušného dokumentu, schválené vládou ČR i Evropskou komisí.
- Prostředky z rozpočtu EU nesmí nahrazovat národní prostředky, ale pouze doplňovat.
- Efektivnost nákladů, největší návratnost vložených prostředků, největší zisk nebo společenský prospěch, nejmenší rizika pro dosažení cílů projektu a navazujícího programu.
- Zlepšení výkonnosti marketingu, zlepšením kvality výrobků a zdravotních standardů, vytvoření pracovních příležitostí a udržení pracovních míst, ochrana a zlepšování životního prostředí.

Institucionální zajištění využití prostředků ze SF

- Zajištění procesu administrace a implementace v praxi zajišťují tyto subjekty: řídicí orgán, zprostředkující subjekt, platební orgán (agentura), monitorovací výbor, konečný příjemce.
- Scénář finančních toků: zálohová platba, průběžná platba, platba konečného zůstatku.

Kontrolní systém OP

- Vnitřní kontrolní systém OP respektuje tyto obecné požadavky: na každém stupni řízení je zpracován manuál, který zahrnuje podrobné písemné pracovní postupy prováděných činností; Funkčnost řídicích a kontrolních orgánů je předmětem auditu.
- Útvar interního auditu je funkčně nezávislý a organizačně oddělený od řídicích a výkonných struktur a je podřízen příslušnému vedoucímu orgánu veřejné správy.
- Interní audit kontroluje vnitřní kontrolní systém, je oprávněn provádět kontroly na místě, včetně namátkových kontrol pro operace financované SF.

Předkládání, schvalování a úhrada projektů

- Předkladatel projektu (konečný příjemce) předkládá návrh projektu zprostředkujícímu subjektu. Ten posoudí formální úplnost projektu, jeho věcnou správnost a provede primární hodnocení z hlediska technického, environmentálního a ekonomického.
- Žádosti příjemců jsou předkládány pouze v měně CZK. Platby příjemcům probíhají formou ex-post (zpětné proplacení), nebo ex-ante (zálohové platby předem)
- Kategorie finančního řízení: rozpočtové náklady projektu, uznatelné náklady projektu, veřejné zdroje, soukromé zdroje, vlastní zdroje žadatele, úvěry a půjčky, dary a příspěvky.
- Struktura předpokládaného projektu musí odpovídat metodickému pokynu (výzva, příručka pro příjemce, atd.)

Předkládání, schvalování a úhrada projektů

- Logický rámec projektu je stručný přehled etap řešení projektu, očekávané přínosy a indikátory účinnosti. Cílem je zjistit vhodnost a přiměřenost řešení daného problému, proveditelnost a trvalá udržitelnost, příprava, realizace a vyhodnocení projektu.
- Struktura Logického rámce projektu je: všeobecné cíle (k čemu projekt přispěje), specifické cíle (účel proč má být projekt realizován), výsledky (čeho bude realizací projektu dosaženo), aktivity (jak bude projekt realizován), prostředky k jejich dosažení.

Monitorování a kontrola

- Monitorování projektu provází celý životní cyklus projektu od podání až po jeho realizaci.
- Monitorování lze rozlišit podle:
 - úrovně projektování
 - časového hlediska
 - obsahu, předmětu monitoringu

Monitorování a kontrola

Z hlediska časového rozlišujeme monitorovací proces podle etap:

- **Etapa přípravná – předrealizační:** hodnocení očekávaných přínosů a vlivů, v této etapě je třeba prokázat, že program je vhodným prostředkem na řešení problémů příslušného regionu.
- **Etapa průběžné realizace - realizační:** v průběhu realizace projektu je třeba prokázat, že respektuje stanovený systém závazných ukazatelů.
- **Etapa po skončení realizace - porealizační:** posouzení efektivnosti a účelnosti využití pomoci ze SF.

Indikátory

- Indikátor je ukazatel, který má předem stanovenou svoji vstupní a výstupní formu a věcnou náplň a provází hodnocení úspěšnosti projektu od jeho založení přes realizaci až po konečné hodnocení účinnosti vytyčených cílů.
- Indikátor musí být: dostatečně relevantní, objektivní, jednoznačný, kvantifikovatelný a dostupný.
- SMART = Specific (konkrétní), Measurable (měřitelný), Accurate (přesný), Relevant (relevantní), Timely (aktuální)

Rozdělení indikátorů

- **Indikátory výstupů:** konkrétní opatření potřebné k dosažení vytyčeného cíle, vztahují se k činnosti a aktivitám, jsou měřeny v naturálních jednotkách (např. počet nových prac. míst, počet zatravněných ploch, počet kilometrů vybudovaných silnic).
- **Indikátory výsledků:** vyjadřují čeho má být dosaženo, vyjadřují přímé okamžité a většinou krátkodobé efekty (např. zvýšení počtu umístěných osob, snížení nákladu na přepravu, rozšíření pastevních ploch).
- **Indikátory dopadů – účinků:** vyjadřují co má být konečným efektem projektu (např. snížení nezaměstnanosti, rychlejší pohyb zboží, zvýšení úrovně restrukturalizace zemědělství).

Složení indikátoru

Indikátor je ukazatel, který musí vždy obsahovat tyto závazné prvky:

- **Kód** – číselné označující kategorii podpory SF
- **Typ ukazatele** – co budeme považovat za efekt, jedná se o výstup, výsledek, nebo dopad
- **Definice ukazatele** – upřesňuje věcný obsah, charakterizuje a blíže konkretizuje
- **Měření ukazatele** – jakou jednotku, či způsob měření zvolíme s ohledem na očekávaný efekt
- **Časová dimenze** – za jaké období bude efektu dosaženo (do kdy)

Informační zdroj

- BOHÁČOVÁ, I., HRABÁNKOVÁ, M. Strukturální politika Evropské unie. 1 vydání. Praha: C. H. Beck, 2009.

Děkuji za pozornost

